

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ
REKTORÁT
Počet: 13. 05. 2014
Č.j.:
Datum:

Mgr. Petr Martinů

a d v o k á t zapsaný u ČAK pod ev. č. 7965,
se sídlem Sadová 15, 664 49 Ostopovice, IČO 64329712
kancelář a adresa pro doručování - Špitálka 33, 602 00 Brno
tel. 543 255 723 / fax 543 255 726; e-mail: jmthurn@volny.cz; datová schránka ID: 7wpgw34

Rektorát VUT v Brně
K rukám rektora
Prof. RNDr. ing. Petr Štěpánek, CSc.
Antonínská 548/1
601 90 Brno

V Brně dne 13.5.2014

Věc: - Stížnost dle §175 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) v řízení ve věci návrhu na jmenování děkana Fakulty architektury VUT

Navrhovatelé:

Prof. Ing. arch. Vladimír Šlapeta, DrSc., nar. 5.5.1947
bytem Slovinská 23, 101 00 Praha 10

Prof. Ing. arch. Petr Pelčák, nar. 3.5.1963
bytem U vodárny 23, 616 00 Brno

Prof. Ing. arch. Jan Koutný, CSc., nar. 27.6.1944
bytem Jungmannova 9, 682 01 Vyškov

Prof. Ing. Jiří Vaverka, DrSc., nar. 1.3.1938
bytem Slovinská 45, 612 00 Brno

Prof. Ing. arch. Ivan Ruller, nar. 17.11.1926
bytem Kalvodova 88/1, 602 00 Brno

Prof. Ing. Josef Chybík, CSc., nar. 12.5.1952
bytem Sadová 575, 664 42 Modřice

Prof. Ing. arch. Hana Urbášková, Ph.D., nar. 11.8.1948
bytem Březová 79a, 637 00 Brno

všichni právně zastoupeni Mgr. Petrem Martinů, advokátem, dle plných mocí předložených v příloze tohoto podání

I.

Dle §175 odst. 1 správního řádu *mají dotčené osoby právo obracet se na správní orgány se stížnostmi proti nevhodnému chování úředních osob nebo proti postupu správního orgánu, neposkytuje-li tento zákon jiný prostředek ochrany.*

Dle odst. 4 *se stížnost podává u toho správního orgánu, který vede řízení. Tento správní orgán je povinen prošetřit skutečnosti ve stížnosti uvedené. Považuje-li to za vhodné, vyslechne stěžovatele, osoby, proti nimž stížnost směřuje, popřípadě další osoby, které mohou přispět k objasnění věci.*

Dotčenými osobami jsou ve smyslu §2 odst. 3 správního řádu takové osoby, jichž se činnost správního orgánu v jednotlivém případě dotýká, tj. kdokoliv, kdo je dotčen na svých právech, povinnostech či zájmech výkonem působnosti správního orgánu. Stížnost lze ve smyslu výše citovaného ustanovení podat proti takovému postupu, který je prováděn dle správního řádu. Tato podmínka je v projednávaném řízení s ohledem na níže uvedené závěry judikátu Nejvyššího správního soudu splněna. Z dikce §175 odst. 1 vyplývá, že stížnost má subsidiární charakter a lze ji podat pouze tam, kde zákon jiný opravný prostředek nepřipouští. Jinými prostředky ochrany jsou např. odvolání proti rozhodnutí, námitky proti usnesením či jiným úkonům ve správním řízení atd. S ohledem na povahu řízení ve věci návrhu na jmenování děkanem, kdy předmětné řízení nemusí vyústit v meritorní rozhodnutí, neboť rektor není povinen jmenovat děkana k návrhu akademického senátu, mají navrhovatelé za to, že podmínka subsidiarity je v daném případě taktéž naplněna, neboť nelze dopředu vyloučit, že předmětné řízení nevyúští ve vydání rozhodnutí o jmenování děkana. I v této souvislosti odkazují navrhovatelé na níže citované rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, který dovedl, že rozhodnutí o jmenování děkanem je přezkoumatelné ve správním soudnictví, přičemž současně dovedl, že se zde neuplatní zásada dvojinstančnosti, neboť zde není orgánu, který by rozhodnutí o jmenování k odvolání účastníka řízení přezkoumal. Ve věci jmenování děkana rozhoduje v první a jediné instanci rektor vysoké školy.

a) Existence správního řízení

Pro posouzení charakteru řízení ve věci jmenování děkana jsou stěžejní závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu č.j. 7 As 66/2010-119 ze dne 24. listopadu 2011, dle kterých *„Rozhodnutí rektora ve věci návrhu na jmenování děkana je rozhodnutím ve věci veřejného subjektivního práva kandidáta na děkana (práva na přístup k veřejné funkci, zde konkrétně práva na to být do veřejné funkce jmenován či naopak nejmenován za splnění zákonných podmínek a zákonem předepsaným postupem) a jako takové podléhá soudní kognici ve správním soudnictví v řízení podle soudního řádu správního (§ 65 s. ř. s.).....Uvedený mechanismus kombinace zákonem stanoveného funkčního období a spolupůsobení dvou nebo dokonce výjimečně tří akademických orgánů při jmenování děkana do funkce či jeho odvolání z funkce je významným důvodem pro přiklonění se k závěru, že funkce děkana má významnou roli v systému dělby moci uvnitř vysoké školy jako veřejnoprávní korporace vykonávající veřejnou moc.“*

Ve smyslu závěrů odkazovaného rozsudku se jmenovací procedura *„odehrává ve sféře veřejné správy sloužící k uspokojování veřejných potřeb v oblasti vzdělávání, které zajišťují veřejnoprávní samosprávné korporace.“*

Řízení ve věci jmenování děkana je tak třeba ve světle výše uvedeného judikátu považovat za proceduru **veřejnoprávní**, neboť je součástí systému dělby moci uvnitř veřejnoprávní korporace mezi jejími klíčovými orgány (rektor, akademický senát fakulty). Akademickému senátu fakulty svěřuje zákon o vysokých školách oprávnění navrhnout kandidáta na jmenování děkanem (§27 odst. 1 písm. g) a rektorovi pak právo učinit ve věci jmenování konečné rozhodnutí (§28 odst. 2). Předmětné řízení je tedy tvořeno dvěma fázemi, fází nominační a fází jmenovací. Řízení jako celek je pak vedeno dle příslušných ustanovení zákona o vysokých školách za subsidiárního použití správního řádu, neboť správní řád zde není, jako je tomu v jiných případech rozhodování podle zákona o vysokých školách, vyloučen. Podle ustanovení §105 zákona o vysokých školách, nestanoví-li tento zákon jinak, postupuje se v řízení ve věcech upravených tímto zákonem podle obecných předpisů o správním řízení.

Jak vyplývá ze zápisu 33. řádného zasedání Akademického senátu Fakulty architektury Vysokého učení technického v Brně (dále jen také jako „AS FA VUT“ či „Akademický senát FA VUT“ či „Akademický senát“) stanovil Akademický senát dne 15.4.2014 v souladu s článkem 3 Volebního řádu pro volbu kandidáta na jmenování děkanem termín volby kandidáta na jmenování děkanem FA na čtvrtek 22. května 2014. Současně jmenoval pro volbu kandidáta volební komisi a svolal na úterý 20.5.2014 na 14.00 hod shromáždění akademické obce, na kterém kandidáti na post děkana přednesou svůj volební program a zodpoví dotazy přítomných členů Akademické obce FA. Na základě závěrů z výše uvedeného zasedání dne 17.4.2014 vyhlášen termín a místo volby kandidáta na jmenování děkanem na úřední desce fakulty. Dne 22.4.2014 byly na úřední desce fakulty zveřejněny organizační pokyny pro přípravu a průběh voleb. Ve smyslu Volebního řádu pro volbu kandidáta na jmenování děkanem, jež tvoří přílohu Volebního a jednacího řádu AS FA, byl stanovením termínu volby a jeho zveřejněním na úřední desce fakulty zahájen první z dílčích procesů správního řízení ve věci jmenování děkana. Navrhovatelé tak mají za to, že předmětné správní řízení bylo zahájeno.

b) Nezákonost postupu Akademického senátu

Za situace, kdy řízení ve věci jmenování děkana je rozděleno do dvou dílčích řízení, je dle názoru navrhovatelů třeba veřejnoprávní režim aplikovat na obě dílčí řízení, nejen na akt jmenování rektorem, ale též na proces volby kandidáta vedený před akademickým senátem. Akademický senát je tak povinen při volbě postupovat v souladu se základními zásadami správního řízení, zejména pak se zásadou zákonnosti zakotvenou v §2 odst. 1 správního řádu. Této povinnosti akademický senát dle názoru navrhovatelů nedostál.

- porušení § 26 odst. 1 zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách

Navrhovatelé mají za to, že Akademický senát FA VUT postupuje při volbě kandidáta v řízení ve věci jmenování děkana v rozporu se zákonem o vysokých školách, konkrétně s ustanovením §26 odst. 1 citovaného předpisu. Nerespektování pravidel o složení akademického senátu při jednání akademického senátu na zasedáních ve dnech 3.4.2014 a 8.4.2014, na kterých byl stávající počet senátorů doplněn náhradníky, zakládá dle názoru navrhovatelů neplatnost celého následného procesu volby kandidáta.

Akademický senát vázán zásadou zákonnosti je povinen postupovat vždy v souladu se zákonem o vysokých školách, tzn. musí být **vždy svoláván, zasedat a rozhodovat při dodržení pravidla zakotveného v ustanovení §26 odst. 1 citovaného předpisu**, tzn., že studenti tvoří nejvýše jednu polovinu členů akademického senátu. Pokud akademický senát požadavky stanovené v ustanovení §26 odst. 1 zákona o vysokých školách nespĺňuje, tak se ve své podstatě nejedná o tento kolegiální orgán, tedy akademický senát ve složení podle zákona. Takovýto orgán pak ani nemůže pořádat zasedání, doplňovat své členy či volit předsedu.

Jak vyplývá z programu 30. mimořádného zasedání Akademického senátu FA VUT měl být dne 25.3.2014 zvolen kandidát na jmenování děkanem FA VUT. Ze zápisu pořízeného z tohoto zasedání konaného dne 25.3.2014 plyne, že během zasedání došlo k odstoupení 4 členů Akademického senátu FA VUT, včetně předsedy Akademického senátu. Počet členů akademického senátu FA VUT tak klesl na 9 členů, z toho 5 studentů a 4 akademických pracovníků. Vzhledem k tomu, že počet studentů převýšil počet pedagogů, bylo rozhodnuto o ukončení zasedání. Volba kandidáta na jmenování děkanem FA VUT se tak na tomto zasedání neuskutečnila.

Dle názoru navrhovatelů došlo postupem Akademického senátu FA VUT po rezignaci 4 členů Akademického senátu FA VUT z řad pedagogů ke zjevnému porušení §26 odst. 1 zákona o vysokých školách, přičemž předmětné porušení je třeba vnímat jako natolik zásadní zásah do tohoto samosprávného orgánu, že vyvolává zánik funkčního období celého akademického senátu fakulty. Správné složení akademického senátu fakulty dle zákona o vysokých školách má totiž přednost před zachováním existence senátu složeného z konkrétních fyzických osob jako nositelů určité funkce v určité konkrétní době. Současně je třeba trvat na tom, že správné složení akademického senátu fakulty je klíčová hodnota, která musí být za každých okolností a v každém okamžiku respektována, neboť by jinak nefungoval systém dělby moci uvnitř fakulty.

Z důvodu porušení pravidel pro složení senátu **nebyl** Akademický senát FA VUT dle názorů navrhovatelů **oprávněn zasedat a přistoupit k doplnění členů senátu náhradníky**.

Tomuto výkladu odpovídá i znění článku 7 odst. 5 Volebního a jednacího řádu Akademického senátu FA VUT, podle kterého nový člen Akademického senátu FA VUT na prvním zasedání Akademického senátu FA VUT, kterého se zúčastní, složí slib člena Akademického senátu FA VUT a obdrží osvědčení o členství v Akademickém senátu FA VUT. Z tohoto ustanovení vyplývá, že funkce člena Akademického senátu FA VUT vzniká konstitutivně složením slibu. Tomu koresponduje i znění článku 12 odst. 6 Statutu FA VUT, podle kterého počíná funkční období náhradníka dnem zasedání Akademického senátu FA VUT, na kterém se ujal své funkce. Pokud ovšem senát ve složení, v němž existoval k datu 31. zasedání, nemohl ani zasedat, jak bylo výše dovozeno, nemohli se ani ujmout funkce náhradníci. V případě, že k tomu došlo, je přistoupení náhradníků v rozporu se zákonem o vysokých školách, a tedy neplatné.

Pokud byl Akademický senát FA VUT „navolen“ v počtu 13 senátorů, z nichž 8 bylo zástupců akademických pracovníků a 5 zástupců studentů, byl tak řádně ustanoven a měl by proto být legitimní, a to po celou dobu svého funkčního období bez ohledu na personální změny, avšak pouze pokud nedošlo k porušení ustanovení zákona o složení akademického senátu fakulty. Tento závěr přitom není v rozporu se smyslem a funkcí akademického senátu a

demokratického principu vůle většiny členů takového orgánu, neboť pokud dojde k porušení zákonem stanoveného minimálního rámce, není již zaručen systém dělby moci uvnitř fakulty.

Navrhovatelům je známo stanovisko Mgr. Sobotky, dle kterého personální změny v průběhu funkčního období akademického senátu nelze chápat jako porušení ustanovení o počtu členů, neboť tyto změny jsou vnitřními předpisy řešeny nastupováním náhradníků, případně doplňovacími volbami. S tímto názorem navrhovatelé souhlasí potud, pokud nedojde k porušení pravidla o složení akademického senátu, resp. pokud počet studentů v akademickém senátu nepřevyšší počet pedagogů, jak se stalo v předmětném řízení.

Navrhovatelé mají za to, že pokud současný Akademický senát FA VUT přistoupí k vyhlášení volby kandidáta na jmenování děkanem, **dojde tím k porušení zákona o vysokých školách, neboť funkční období tohoto senátu (a tedy i oprávnění, o čemkoliv rozhodovat) již zaniklo.**

Akademickému senátu bylo dne 14.4.2014 předloženo právní stanovisko Mgr. Petra Martinů z téhož dne. K tomuto stanovisku se Akademický senát FA VUT do současné doby nevyjádřil. Navrhovatelům tak není zřejmé, jak bylo s jejich vyjádřením naloženo, ani to, zda bylo předmětné stanovisko předloženo rektorovi. V postupu, kdy Akademický senát FA VUT bez toho, aniž by na stanovisko jakkoli reagoval, pokračuje v řízení, považují navrhovatelé za porušení zásady součinnosti.

- porušení §48 odst. 1 správního řádu

Dle navrhovatelů je předmětné řízení zahájeno v rozporu se správním řádem, neboť zahájení řízení bránila překážka litispendence, když předchází řízení, resp. jeho nominační fáze, nebyla formálně ukončena.

Jak vyplývá ze zápisu 30. zasedání Akademického senátu FA VUT, senát nepřistoupil k volbě kandidáta z důvodu rezignace 4 členů akademického senátu z řad pedagogů. Zákon o vysokých školách ani Volební a jednací řád Akademického senátu FA VUT tuto situaci neupravují. Dle názoru navrhovatelů měl Akademický senát postupovat v takovém případě v intencích správního řádu, který disponuje příslušnými instituty umožňujícími řízení procesně ukončit, aniž by bylo ve věci meritorně rozhodnuto případně pokračovat ve volbě již zahájené. Takto však akademický senát nepostupoval a řízení ve věci jmenování děkanem zákonem předvídatelným způsobem neukončil.

Navrhovatelé nesouhlasí se závěry stanoviska Mgr. Sobotky, které stojí na závěru, že je pro ukončení nominační fáze řízení ve věci jmenování děkanem nepodstatné, za jakých okolností a z jakých důvodů volba kandidáta na zasedání AS FA neproběhla. Nesouhlasí se směřováním dvou odlišných situací, a to, zda volba „nebyla úspěšná“ či zda volba neproběhla. Dle navrhovatelů jde o odlišné situace. Neúspěšnost volby zakládá např. článek 7 odst. 4 volebního a jednacího řádu AS FA. I zde však řád předpokládá ukončení voleb. Situace, kdy akademický senát k volbě nepřistoupí, jak již bylo výše uvedeno, zákonnou právní úpravou ani jinými předpisy upravena není.

Postup Akademického senátu FA VUT, který přistoupil k zahájení nového řízení ve věci jmenování děkanem, je přitom sporný v samotném senátu. Oprávněnost postupu je opakovaně na zasedáních s nejednotným závěrem diskutována. Sám akademický senát tedy disponuje pochybnostmi o správnosti jednotlivých kroků učiněných po rezignaci 4 členů

senátu z řad pedagogů. Akademický senát byl opakovaně nabádán k tomu, aby vyčkal vypracování právního stanoviska nezávislého právníka, který by se touto nestandardní a doposud neřešenou situací zabýval a posoudil, zda akademický senát jedná v souladu se zákonem o vysokých školách či nikoli. O pochybách zákonnosti postupu akademického senátu svědčí i to, že postup senátu byl rektorem školy předložen k posouzení nezávislému právníkovi s žádostí o vypracování právního názoru, a spolu s právním stanoviskem pana Sobotky budou tyto předloženy MŠMT, které ve věci taktéž zaujme stanovisko.

Z postupu akademického senátu je však zřejmé, že právního stanoviska nevyčká a k volbě přes výše vytčené pochybnosti přistoupí. Z celého procesu volby je viditelná snaha rozhodnout za každou cenu. O tom svědčí mimo jiné i fakt, že akademický senát přistoupil k doplnění náhradníky i přesto, že v době doplňování neměl k dispozici písemnou rezignaci doc. Ing. Miloslava Meixnera, CSc.

c) Oprávnění rektora přezkoumat zákonnost postupu Akademického senátu

Navrhovatelé jsou přesvědčeni, že osobou, která má právo i povinnost přezkoumat zákonnost nominační fáze řízení ve věci jmenování děkanem, je osoba rektora.

Dle ustanovení §10 odst. 1 zákona o vysokých školách jedná a rozhoduje ve věcech školy rektor, pokud zákon nestanoví jinak. V daném případě je zjevné, že kromě rektora není žádný správní orgán, který by podobnou pravomocí zastavit nezákonný průběh procesu návrhu na jmenování děkana disponoval, a proto je třeba vycházet z citovaného zákonného ustanovení.

O tom, že rektor je nadán pravomocí přezkoumat zákonnost nominační fáze řízení ve věci jmenování děkanem svědčí i závěry již výše odkazovaného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 7 As 66/2010-119 ze dne 24. listopadu 2011, kde tamní soud v závazném právním názoru mimo jiné konstatoval, že „*rektor jako osoba stojící v čele vysoké školy není orgánem pouze ceremoniálním, nýbrž naopak nadaným zcela zásadními pravomocemi nejrůznější povahy.*“ Rektorovi přísluší nejen právo odmítnout akademickým senátem navrženého kandidáta, ale taktéž právo a tomu odpovídající povinnost přezkoumat zákonnost volby kandidáta provedenou akademickým senátem. V opačném případě by mohl být průběh volby kandidáta v rozporu se zákonem o vysokých školách, přičemž by absentovala jakákoliv obrana proti takovému postupu. Akademický senát by mohl, a to i vědomě, nezákonně volbu provést, neboť by věděl, že zde není autority, která by mohla jeho postup podrobit testu zákonnosti. Takovou situaci považují navrhovatelé za nepřijatelnou.

II.

S ohledem na výše uvedené shora označení navrhovatelé žádají rektora, aby přezkoumal zákonnost postupu Akademického senátu v předmětném řízení, a pokud shledá stížnost oprávněnou, aby přijal příslušná opatření k nápravě.

Mgr. Petr Martinů
z plné moci

Mgr. Petr Martinů
ADVOKÁT
Špitálka 33, 602 00 Brno
DIČ: CZ6707102149
tel.: 543255723, fax: 543255726